

پیشنهاد عربستان برای تشکیل «کشور واحد اسرائیل»

اسناد درز کرده از سفارت اردن نشان می‌دهد، در نشست سال گذشته وزیران خارجه کشورهای عربی در امان، عربستان پیشنهاد انحلال تشکیلات خودگردان و تشکیل «کشور» واحد اسرائیلی را داده است.

به گزارش آران نیوز: اردن در روزهای جاری با نگرانی‌های بسیاری در رابطه با طرح آمریکا برای مسأله فلسطین موسوم به «معامله قرن» روبه‌روست. طرح «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور آمریکا، «امان» را در چند مورد تهدید می‌کند که با اسکان دائمی آوارگان فلسطینی آغاز می‌شود و به کنار زدن قیمومیت خاندان هاشمی اردن بر مقدسات قدس ختم خواهد شد.

معامله قرن بنا به گفته «ریاض المالکی» وزیر خارجه تشکیلات خودگردان در نشست وزرای خارجه اتحادیه عرب در اردن (در سال گذشته) شامل خط زدن پایتختی قدس برای دولت مستقل فلسطین، کنار زدن حق آوارگان، ادامه شهرک‌سازی اسرائیلی و الحاق منطقه «C» (ج) به اراضی اشغالی است.

روزنامه «الاکبار» امروز سه‌شنبه در سلسله گزارش‌هایی به بررسی اتفاقات مربوط به معامله قرن و نقش عربستان در پیشبرد و تحمیل آن به دیگر کشورهای عربی پرداخته است.

روزنامه «الاکبار» امروز سه‌شنبه در سلسله گزارشی به بررسی اتفاقات مربوط به معامله قرن و نقش عربستان در پیشبرد و تحمیل آن به دیگر کشورهای عربی پرداخته است.

در یکی از این گزارش‌ها که بر اساس اسناد متعلق به اردن تهیه شده گزارشی از نشست وزیران خارجه کشورهای عربی در امان برای بررسی پیامدهای تصمیم آمریکا در به رسمیت شناختن قدس به عنوان پایتخت اسرائیل منتشر شده است.

این روزنامه لبنانی نوشت: جلسه‌ای که در آن اعراب از آمریکا می‌ترسیدند و به نظر هم می‌رسید وزیران ریاض و هم ابوظبی علاقه‌مند به ریشه‌کن کردن هر گونه تصمیم‌گیری در برخورد با ایالات متحده هستند. احمد ابوالغیظ، دبیر کل اتحادیه عرب هم خبر داد که هیچ کشور عربی به دو کمیته‌ای که اتحادیه عرب برای مقابله با نفوذ تل آویو تشکیل داده است، نیوستند.

«عادل الجبیر» وزیر خارجه عربستان هم در این نشست «پیشنهادی بهت آور» مطرح کرد و آن هم تشکیل کشوری واحد و پایان دادن به تشکیلات خودگردان در رام الله بود موضعی که با واکنش همتای فلسطینی او همراه بود که در آن از الجبیر پرسید: «اعتبار و اخلاق ما کجا رفته است؟».

الاکبار در ادامه بحث‌ها و اتفاقات نشست مذکور را بر اساس اسناد متعلق به اردن به تفصیل آورده است.

اردن

«أیمن الصفدی»، وزیر خارجه اردن که کشورش میزبان این نشست است، به عنوان اولین سخنران شروع به صحبت می‌کند و می‌گوید: جلسه امروز، مشورتی و به منظور ارزیابی وضعیت فعلی در پی تماس‌هایی است که پس از تصمیم آمریکا (در به رسمیت شناختن قدس به عنوان پایتخت اسرائیل) برقرار شد تا معلوم شود دنیا چه موضعی در قبال آن دارد و اولویت‌های همکاری و توصیه‌های کاربردی در این نشست شورای وزارتی معین شود.

وزیر اردنی تصریح کرد: قطعنامه شماره ۸۲۲۱ شورای وزارتی اتحادیه عرب به وزرای خارجه کشورهای عربی این وظیفه را محول کرده است که جلوی پیامدهای منفی تصمیم آمریکا در به رسمیت شناختن قدس به عنوان پایتخت اسرائیل را گرفته و با اثرات آن مقابله کند.

الصفدی در نطق خود به تحولات اخیر اشاره کرد؛ از اقدام کنست در تصویب قانون «قدس یکپارچه» تا اخبار حاکی از قطع کمک‌های آمریکا به آنروا و مسائلی که به تبع این تصمیم در مناطق پنج گانه عملیات آنروا در اردن، سوریه، لبنان، کرانه باختری و نوار غزه روی داده است؛ با توجه به اینکه هزاران دانش‌آموز در مدارس آنروا مشغول تحصیلند و بیماران زیادی در مراکز

سامح شکری، وزیر خارجه مصر هم در این نشست ضمن ابراز موافقت خود با اهداف و روش کار بیان شده توسط الصفدی گفت: موضع اتحادیه اروپا مثبت است. او به رأی‌گیری در مورد قطعنامه مربوط به قدس در شورای امنیت اشاره کرد و نتیجه رأی مجمع عمومی را در مورد قطعنامه اخیر به عنوان نتیجه قابل احترام توصیف کرد.

شکری افزود: «ما از کشورهای آفریقایی حمایت بیشتری انتظار داشتیم، زیرا آنها قبلاً از استعمار رنج می‌بردند». وی تأکید کرد که این جلسه ماهیت مشورتی دارد.

تشکیلات خودگردان

ریاض المالکی وزیر خارجه تشکیلات خودگردان فلسطین هم در این نشست گفت: از زمان ظهور دولت فعلی آمریکا این کشور تلاش می‌کند تا از اصول مورد توافق صلح پیروی نکند که با موضوع مشروعیت شهرک‌سازی‌ها شروع شد تا انکار راه حل دو دولت و دور شدن از مراجع بین‌المللی که این اقدامات آمریکا نشان می‌دهد دولت ترامپ تصمیم به فراموشی فرآیند صلح کرده است.

وی افزود: تصمیم آمریکا از دیدگاه ما ضربه‌ای بسیار قوی به فرآیند صلح و یک طرف این فرآیند است که ما قرار داریم؛ بنابراین تصمیم مذکور به نفع اسرائیل و احزاب تندرو آن و همچنین به نفع تروریسم در منطقه است، چون یک مناقشه سیاسی را به یک مناقشه دینی انتقال داده است.

المالکی گفت: طی سال ۲۰۱۷ بیست و پنج هزار افراطی صهیونیست به مسجد الاقصی هجوم آوردند. همه این‌ها اقداماتی تنش‌زاست که آمریکا اسرائیل را به آن ترغیب کرده است و نقض حقوق فلسطینیان شمرده می‌شود. همچنین، افزایش شهرک‌سازی و اخباری که از ساخت یک میلیون واحد مسکونی جدید شنیده می‌شود و ایضاً، قانون اعدام فلسطینیان و از بین بردن محله‌های عرب‌نشین در قدس که با هدف تغییر بافت جمعیتی آنجا و یهودی‌سازی آن انجام می‌شود.

وی ادامه داد: همه این اقدامات تنش‌زا مورد تشویق جرد کوشنر، مشاور رئیس‌جمهور آمریکا و جیسون گرینبلات، فرستاده آمریکا به خاورمیانه و دیویود فریدمن، سفیر آمریکا در اسرائیل بوده است. این سه نفر خانه‌هایی در شهرک‌های صهیونیست‌نشین دارند و بخشی از آنها در آنجا زندگی می‌کردند و از دیدشان شهرک‌سازی کاری مقدس است.

وزیر فلسطینی افزود: کتاب "آتش و خشم؛ درون کاخ سفید ترامپ" که ژانویه سال ۲۰۱۸ توسط مایکل ولف نوشته شد، می‌گوید که آنها همه این تصمیمات را از روزهای نخست ریاست جمهوری ترامپ گرفته بودند. این کتاب تأکید کرد که تصمیمات اخیر ایالات متحده به مسائل مربوط به قدس و آوارگان که هسته اصلی مساله فلسطین را تشکیل می‌دهند، آسیب می‌زند.

به گفته المالکی نویسنده کتاب مذکور به نقل از ترامپ نوشته است که موضوع قدس دیگر روی میز نیست و درباره آنرا هم اسرائیلی‌ها موضوع را در همان ابتدا مطرح کردند. سپس، نیکی هیلی، نماینده وقت آمریکا در شورای امنیت این ایده را با هدف از کار انداختن آنرا عملی کرد؛ سپس خطاب به اردن، لبنان، سوریه و عراق می‌گویند که موضوع آوارگان را از روی میز بردارند؛ درباره مرزها و شهرک‌ها هم باید گفت آنها فرصتی برای تشکیل کشور یکپارچه فلسطینی باقی نگذاشتند، چون طرح «E1» کرانه باختری را به دو بخش تقسیم کرده است که بخش شمالی کاملاً از جنوب جداست.

وزیر خارجه تشکیلات خودگردان تصریح کرد: ما نسبت به این اقدامات نگرانیم و گفته‌ایم که دولت آمریکا، تقابل را به ما تحمیل می‌کند وگرنه ما هیچ‌گاه خواهان تقابل نبوده‌ایم.

المالکی گفت: ما هیچ نقش آمریکا در فرآیند سیاسی را نمی‌پذیریم و نیاز به افق جدید و دیدگاهی جدید و دیدگاه سیاسی جدی داریم، ما نمی‌توانیم صبر کنیم تا ببینیم که آمریکا چه چیزی را ارائه خواهد داد. برای ما روشن است که معامله قرن شامل موارد زیر می‌شود: مساله قدس مطرح نیست، مساله بازگشت آوارگان مطرح نیست، شهرک‌ها به قوت خود باقی خواهد ماند، و مناطق «C» [در کرانه باختری] به اسرائیل ملحق می‌شود؛ اما عملی شدن این طرح غیرممکن است.

وی تاکید کرد: ما بر این باوریم که تصمیم آمریکا باید لغو شود و هر کشوری را باید از انجام همان کارهایی که ایالات متحده انجام می‌دهد بازداریم، قطعنامه‌های اتحادیه عرب در سال ۱۹۸۰ در امان که خواهان قطع روابط با هر کشوری است که قدس را به عنوان پایتخت اسرائیل به رسمیت شناسد باید به اجرا درآید. این موضوع در اجلاس سران عرب در سال ۱۹۸۳ و سال ۲۰۰۲ مورد تایید قرار گرفت.

وزیر خارجه تشکیلات خودگردان فلسطین گفت: تصمیم‌های سابق اجلاس‌های سران عرب باید به اجرا درآید و یک شبکه امنیت اجتماعی برای ملت فلسطین فعال شود مردم فلسطین و کشورهای عربی منتظر یک موضع آشکار عربی و سازوکارهایی برای تحرک در برابر اسرائیل هستند.

المالکی افزود: گواتمالاتنها کشوری بود که از انتقال سفارت خود به قدس خبر داد و اخبار از پیش بینی اسرائیل درباره اقدام مشابه گواتمالاتا، توسط ده کشور دیگر حکایت می‌کند؛ اما اسرائیل در این قضیه هم ناکام مانده و حتی رومانی، لهستان و جمهوری چک هم دست به چنین کاری نزدند.

وزیر خارجه گواتمالاتا گفت که عرب‌ها اصلاً جرات نمی‌کنند اقدامی سیاسی یا اقتصادی علیه گواتمالاتا انجام دهند علاوه بر اینکه گواتمالاتا کشورها را برای انتقال سفارتخانه‌هایشان به قدس متقاعد می‌کنند.

وزیر خارجه تشکیلات خودگردان فلسطین گفت: نتانیا هو یک صندوق ۵۰ میلیون دلاری برای حمایت از کشورهای در حال توسعه به منظور جلب حمایت آنها و تسهیل انتقال سفارتخانه‌هایشان به قدس تاسیس کرده است.

امارات

انور قرقاش، وزیر مشاور در امور خارجه امارات هم در این نشست اوضاع را دشوار و موضع اروپا را خوب توصیف کرد و طفت: ما باید موضعی سازنده داشته باشیم. یعنی پیشنهادی مشخص داشته باشیم. برنامه‌ریزی و موضع‌گیری نیاز به زمان دارد و این کمیته باید موتور محرکه مساله قدس باشد و اینکه پاسخ جهان عرب هم نباید افراطی و تحت تحرک ترکیه و ایران باشد.

مغرب

«ناصر بوریطه» وزیر خارجه مغرب به نوبه خود تصریح کرد: موضع آمریکا در جای خود، اما موضع آفریقا نگران‌کننده است که نشان دهنده واقعیت نفوذ اسرائیل در قاره آفریقا است. در اینجا ریاض المالکی بین کلام بوریطه وارد شده و می‌گوید: «نتانیا هو از رئیس جمهور زامبیا خواست ترتیب برگزاری اجلاس آفریقایی- اسرائیلی در سطح سران را بدهد و رئیس جمهور زامبیا پذیرفت».

وزیر خارجه مغرب گفت: «۲۵ کشور آفریقایی با نامزدی اسرائیل برای شورای امنیت موافقت کردند. شیوه رأی‌گیری در مجمع عمومی بر سر مساله قدس هم ترس از موضع آفریقا را تایید می‌کند»؛ وی در بخش دیگری از سخنانش از اروپایی‌ها خواست در موضوع آنرا کمک کنند، او همچنین گفت: «نبايد آمریکا را در حالی که به ما پشت کرده است رها کنیم. باید با واشنگتن ارتباط گرفته و آن را متوجه خطرهای تصمیم‌های کنیم».

عربستان

«عادل الجبیر»، وزیر خارجه وقت عربستان در این نشست هم گفت: «با هر آنچه گفته شد موافقیم و ما هم در سازمان ملل اقدام می‌کنیم، اعتراضمان را نشان می‌دهیم و محکوم می‌کنیم (علیه تصمیم آمریکا) اما چه جایگزین‌هایی وجود دارد؟ آیا انحلال تشکیلات خودگردان گزینه مطرح است؟ و اینکه اسرائیل مسئول آموزش، بهداشت، خدمات و غیره باشد؟ آیا تشکیل کشوری واحد مطرح است؟ به گونه ای که بگوییم اسرائیل تو خودت مسئولیت را بگیر».

وی افزود: «قطع روابط با آمریکا را نمی‌خواهیم، اعتراض هم تاثیری ندارد، ما ممکن است آمریکا را کنار بزنیم؛ اما در نهایت ترامپ از تصمیم‌های صرف نظر نمی‌کند، شاید بتوانیم روی موضوع گواتمالاتا کار کنیم ممکن است روی موضوع آفریقا کار کنیم؛ اما نفوذ اسرائیل و آمریکا در آنجا بیشتر است؛ ما چه کاری غیر اعتراض می‌توانیم انجام بدهیم، ما نیاز داریم روی چیزهایی خارج از

آنچه در چنته داریم فکر کنیم، مثل انحلال تشکیلات خودگردان و «اقدامی شوکه کننده». در عین حال می‌توانیم کمبودهای آنرا را پوشش دهیم اما اقدام شتابزده به نفع آمریکاست، چون می‌گویند عرب‌ها این کمک‌ها را خودشان پرداخت کردند و خود را نجات دادند.

اتحادیه عرب

«ابوالغیط»، دبیر کل اتحادیه عرب هم به نوبه خود این نشست را مهم توصیف و تاکید کرد: «کمیته نشست، باید توصیه‌های خود را تقدیم شورای اتحادیه عرب کند تا به تصویب برسد و اجرای آن آغاز شود، اوضاع دشوار است، درست است؛ ۱۲۸ کشور به نفع قطعنامه رای دادند؛ اما ۶۵ کشور را از دست دادیم آمریکای لاتین از موضع خود دست کشید در آفریقا ۱۵-۱۶ کشور را از دست دادیم، همکاری‌های عربی آفریقایی در طول دوره گذشته از بین رفته است و ما باید روی آفریقا تمرکز کنیم. وی افزود: در اتحادیه عرب ما خواهان تشکیل دو کمیته شدیم، نخست برای مقابله با نامزدی اسرائیل در شورای امنیت و دومی کمیته مبارزه با نفوذ اسرائیل در آفریقا است، اما هیچکس نمی‌خواهد به آنها ملحق شود.

ابوالغیط در ادامه گفت: هدف از برگزاری این نشست، نخست کاهش خسارات فلسطینی‌ها، اعراب، مسلمانان و مسیحیان و دوم این است که ما به فلسطینی‌ها در تحرکات خود در سازمان‌های بین‌المللی کمک کنیم، درست است که ما آمریکایی‌ها را در تنگنا قرار خواهیم داد، اما باید مراقب باشیم که با واکنش‌های دیگری روبرو نشویم.

وزیر خارجه تشکیلات خودگردان فلسطین در واکنش به اظهارات همتای سعودی خود بار دیگر شروع به سخنرانی کرد و گفت: من با دبیر کل اتحادیه عرب موافقم و اگر موضعی گرفته شد باید به آن پایبند بود، من موضع عادل الجبیر را هم درک می‌کنم، اینکه نمی‌توانیم با آمریکا قطع رابطه کنیم؛ اما «اعتبار و اخلاق ما کجا می‌رود؟»؛ آیا فقط باید تصمیم‌هایی گرفته شود در حالی که می‌دانیم قادر به عملی کردن آن نیستیم، گواتمالا وزنی ندارد؛ اما به چالشی مبدل شده است و هنوز هم می‌خواهد کشورهای بیشتری را برای انتقال سفارتشان به قدس متقاعد کند، این چالشی بزرگ است.

وی افزود: اما باید بدانیم وقتی نتوانستیم با توگو و گواتمالا برخورد کنیم چگونه می‌توانیم با آمریکا مقابله کنیم، آمریکا هنوز تنش زایی می‌کند در حالی که باید صدای ما و اعتراض ما را بشنود؛ ما خواهان پرداخت کمک فوری به آنرا نیستیم اما این قضیه با موضوع آوارگان مرتبط است که از موضوعات مربوط به راه حل نهایی است و بنابراین باید جدی گرفته شود.

المالکی تصریح کرد: گروه‌ها و بخشی از ملت فلسطین با اوسلو و تشکیلات خودگردان مخالفند؛ اما در حال حاضر در صورت اتخاذ چنین اقداماتی (اشاره به سوال الجبیر درباره گزینه انحلال تشکیلات خودگردان) بدون حمایت کشورهای عربی چه اتفاقی خواهد افتاد؟ باید حمایت و پشتیبانی گرمی از رهبری فلسطین شود.

وزیر خارجه اردن هم مجدداً وارد بحث شد و گفت: بنابراین متوجه شدیم که نقاط اشتراک ما چند چیز است، وضعیت دشوار است و ما نمی‌خواهیم سخت تر شود، ما می‌خواهیم وضعیت دشواری را مدیریت کنیم و خسارات را کاهش دهیم.

وی افزود: قطع ارتباط با آمریکا اتفاق نخواهد افتاد، چرا به آن می‌پردازیم؟ بنابراین چه اقداماتی باید انجام دهیم: موضع اتحادیه عرب در مورد عدم پذیرش تصمیم آمریکا را تأیید کنیم، چگونه جلوی پیامدهای آن را بگیریم؟ تعامل مثبت و هجمه مثبت بهتر هجمه‌های منفی است.

الصفدی تصریح کرد: ما نمی‌خواهیم تمام گزینه‌هایمان را روی میز قرار دهیم؛ با این فرض که آمریکا در آینده تنش‌ها را بیشتر کند، چه کاری انجام خواهیم داد؟ اما خواسته‌های ما، اتفاق نظر در لغو و غیرقانونی شمردن تصمیم آمریکا و تاکید بر صلح به عنوان گزینه راهبردی که بر حل دو کشور متمرکز است.

در اینجا ریاض المالکی بین کلام وزیر خارجه اردن وارد شد و گفت: «نمی‌توانیم با آمریکا رابطه داشته باشیم و توقع ارائه چیزی مفیدی نداشته باشیم اگر آمریکا از تصمیمش برنگردد، رابطه با آمریکا ضروری یا ممکن نیست»، ملاحظه شد که وزیر تشکیلات خودگردان کلام خود را کاملاً خطاب به وزیر سعودی از حیث پاسخ به پیشنهادهای آن بیان داشت در حالی که وزیر سعودی دیگر ساکت شده بود.

الصفدی هم بار دیگر بر ضرورت موافقت اعراب با گام هایی عملی در برخورد با پیامدهای تصمیم آمریکا اشاره کرد و گفت از جمله این اقدامات، تاکید بر قطعنامه ۸۲۲۱ شورای وزاری اتحادیه عرب و درخواست از جامعه بین المللی برای به رسمیت شناختن کشور فلسطین در مرزهای ژوئن ۱۹۹۷ به پایتختی قدس شریف است.

منبع: فارس